

[Karen Jespersen]

ligt, og at der bliver færre hjemløse. Det vil jeg gerne vide om regeringen er enig i.

Den indsats, vi sætter i gang i dag, angriber imidlertid kun de helt akutte problemer for de mest udsatte grupper, og det er ikke nok. Hvis vi nøjes med det, er det som at forsøge at tømme et badekar med et fingerbøl, mens nyt vand fosser fra hanen ned i karret. Derfor er vi nødt til efter denne debat at gå i gang med en mere samlet plan for en forebyggende indsats, der sikrer, at ikke nye, store grupper ender i social nød og hjemløshed. Det drejer sig om det tredje arbejdsmarked, det drejer sig om socialt arbejde i boligområderne, det drejer sig om alkoholpolitik, kriminalforsorgen og andre områder.

Vi er i den situation, at meget store grupper mennesker er i risikogruppen. Hvis vi ikke gør noget, vil der med meget stor sandsynlighed ske det, at problemet med de hjemløse i de kommende år bliver meget, meget værre, for årsagerne til, at vi har hjemløse, udstødte mennesker, er jo ikke væk, men ser tværtimod ud til at vokse. For os er det selve velfærdssamfundet, der er truet, og man kan frygte, vi er på vej til nye, store klasseskel i vores samfund. Det er vores ansvar at forhindre, at det sker.

Arbejdsløsheden er værre end nogen sinde, og mange mennesker har været uden arbejde i mange år, ja, nogle har aldrig været på arbejdsmarkedet. Det er så mennesker, der i deres hverdag ikke har mange tilbud om noget at tage sig til, noget at få hverdagen fyldt ud med. For mange er der simpelt hen ikke noget fornuftigt at tage sig til, og det fører nemt til ensomhed, druk, skilsmisse og psykiske sygdomme.

Tilmed er hele det sociale og psykiatriske behandlingssystem netop i disse år blevet lagt om til færre døgntilbud, færre psykiatriske sengepladser og mere ambulans behandling. Det er nok godt for nogle af de mennesker, der ikke er så dårligt stillede, og som helst vil være i deres normale omgivelser, men for mange af de psykisk syge og de socialt meget dårligt stillede er det lidt af en katastrofe. De bliver bedt om selv at klare deres hverdag, og det kan de ikke.

I foråret 1991 vedtog Folketinget en omfattende dagsorden til gavn for de sindslidende. De ting, der her blev besluttet, er i høj grad vigtige for gruppen af hjemløse og socialt ud-

stødte, og derfor er det meget vigtigt, at de forbedringer bliver ført ud i livet. De psykisk syge, der også har sociale problemer og misbrugsproblemer, er en af de grupper, der er hårdest ramt, og som har sværest ved at klare sig selv.

De hjemløse udstødte bor som regel på forsorgshjem og herberger, de flakker om mellem institutionerne, eller de lever rundt omkring på gader og trappeopgange. Nogle af dem kan nogenlunde klare sig selv, hvis de får et sted at bo, men mange af dem kan det ikke; debatten i dag drejer sig især om de hjemløse, der ikke kan klare sig, selv ikke hvis de får en lejlighed. De kan simpelt hen ikke klare de mest elementære ting i hverdagen, og nogle af dem er så plagede af angst og ensomhed, at de ikke kan bo alene, men skal have andre mennesker i nærheden. De mangler ikke kun et tag over hovedet, de mangler også evnen til at leve alene under et tag.

Derfor er det meget vigtigt, at forespørgselsdebatten i dag ender med, at vi bliver enige om, at der skal laves en ny type boliger. Det skal være boliger, hvortil der er tilknyttet omsorg, hjælp, aktiviteter og behandling i større eller mindre omfang. Det er helt afgørende for at hjælpe denne gruppe mennesker, at der bliver lavet sådan nogle boliger, der ikke er traditionelle institutioner, men som heller ikke er lejligheder, hvor man er helt overladt til sig selv.

I en rapport fra Amdsrådsforeningen fra 1990 om denne gruppe mennesker står der netop, at nogle institutioner har overtaget lejligheder og huse, som de har indrettet til bokollektiver til 2-4 mennesker med fælles aktiviteter, såsom madlavning og opholdsrum. Der står også, at resultaterne er gode, og at sådanne bokollektiver er den rigtige løsning for en stor gruppe af dem, der i dag bor på forsorgshjem og herberger. Det er jo ikke nye tanker, dette her, men man må desværre konstatere, at der ikke er gjort nok for at føre dem ud i livet.

Men vi skal ikke bare købe gamle villaer og indrette opgange og lejligheder; der er også brug for at prøve at bygge nyt, f.eks. i forbindelse med herberger og forsorgshjem, og lade nogle af de hjemløse flytte ind der og bruge herberget som støttefunktion. Jeg vil gerne spørge ministeren, om det er muligt at lave den slags boformer inden for den eksisterende lovgivning, eller om lovgivningen skal laves om.